Ը· ՏԱՐԻ 2334 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 26 ՍԱՀՄԻ 4384 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1891 14 ՐԻՊԻՒ ԱԽԸՐ 1309 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՅԻ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ· Պոլիս

خدمتلرى نوردونكيان خانى عطه سى عليه در
مسئول ادارة سى عزيزى

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱՒԻՒՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար Տարեկան դրամագլուխ 150
» » Վեցամսեայ 75
» » Եռամսեայ 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան » 56
» » Վեցամսեայ 28
Ընթեր Թուղթի վրայ յատնաբար ապագրեր. Տարեկան Օսմ·Ոսկի 2
Գաւառաց Թղթատարի ծախք միօրինակ Ղրշ· 50

Խմբագրութեան հասնիլ ուղղուած նամակ կամ ղրկուած գրութիւն կը չի տրուիլ։

Les annonces sent reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅԵՄ· 4|16 1891

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՃԱԿ ԱԶԳ· ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԵՒ ԲԺՇԿԱՑ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բ.

Այո՛, մեր Ազգ· Հիւանդանոց բարեհոգութիւներու կը կարօտի։ Եւ գոհմանալի պիտի լինէր եթէ բարեհոգութիւներու չկարօտէր բազմաթիւ և բազմատեսակ յարկերու և հաստատութիւններու այսպիսի եզական բովանդակութիւն բաղդատութիւն մը, որոց իւրաքանչիւրն իւր ազգական պահանջումները ունի։—Հիւանդանոցի քով մարդասիրաց, յիմարանոցի քով որբանոց, մանուածոց պատսպարելոց հիւրանոցի քով ապուշանոց, ծերանոցի քով անտուականոց, անկելարանի քով զգաստարան, դպրոցի մօտ գոմ անասնոց, և այս ամէն յարկեր զոգ զոգ, արական և իգական, 700-750 հոգիք ամէն հասակէ, ամէն վիճակէ, մարդկային վշտաց և տառապանաց կատարեալ թանգարան-ցուցարան մը, դոյզն ուր ընկերութեան ամէն խաւերն ու խաւարներն և կենաց պայքարին ամէն տեսակ զոհերն ու նախնիերնին իրենց ինքնատիպ ձեւերով ու գոյներով դրօշմեալ ներկայացեալ կը գտնուին։

Հիւանդանոցը բարեհոգութիւներու կը կարօտի, զի այնպիսի հաստատութեանց գումարում մը պատշաճապէս վարելու համար վարչային մեծ և բազմազան կարողութիւնք հարկաւոր են զոր դիւրին չէ պատրաստ գտնել Ազգիս մէջ։ Վարչական մարդիկ, մանաւանդ պաշտօնեայք կը պակսին, և Հիւանդանոցի եւմատցոյցին վրայ կարեւոր և արդի պարագային մէջ անհնարին յաւելումներ ընել պէտք կը լինէր՝ աւելի կարող պաշտօնէութիւն մը գործածելու համար։ Կեցածովը գոհ լինելով, հազիւ թէ հնար լինէր լաւագոյն վիճակ մը ձեռք բերել։ Այս փորձը մեք միայն չենք ըրած։ Մեզ դրացի Յոյներն ալ, մեր Հիւանդանոցի եւմատցոյցէն 4-5,000 ոսկի աւելի ծախք ընելով հանդերձ (10—12,000 ոսկի), չատ անգամ կը գանգատին իրենց բարեգործական մեծագոյն հաստատութեան վիճակէն, ինչպէս մի քանի ամիս յառաջ վէճն յոյն լրագրերէն ուրիշ տեղական լրագրերու եւս անցաւ։ Անոնք ալ կը գանգատին մատակարարութենէ և բժշկական վիճակէ, թէեւ չորս բժիշկներ կը գործածեն։—Ա՛ւելին կայ։ Եւրոպեանազգերու մէջ իսկ հիւանդանոցներու մատակարարութիւնն յոյժ դժուար բան մը համարուած է։ Ի փարիզ հաստատեալ օտար գաղթականութիւնք իրենց մանուածոց հիւանդանոցներու բժշկական վիճակէն կը գանգատին, ինչպէս անցեալ օր Պ· Ալովէց կը հեռագրէր, և ճիշդ ա՛ն չաթեան յորում բժիշկներն իրենց համբաւաւոր գիրը կը մատուցանէին. Ամէն· Մ· Պաարիարք Հօր, Լոնտոնի լրագիրք կը խօսէին խորհրդարանական յանձնախմբին վրայ որ կը քննէ Լոնտոնի մեծ հիւանդանոցներուն վիճակն, յորս տիրող զեղծումներու մասին չատ մը գանգատներ հրատարակուած են, և հարկ գատուած է հոգաբարձուները, անօրէնները, բժիշկները, քարտուղարներն ու հաշուակալները մի առ մի հարցաքննութեան ենթարկելով, ստուգել այս բարեգործական հաստատութեանց իսկական վիճակը։

Չափազանց միամիտ կամ կոյր պէտք է լինել ուրեմն, կարծելու համար թէ մեր Հիւանդանոց բարւոքութիւներու ընդունակութիւն չունի։ Եւ մեր մասին, թէեւ տեղեակ չլինինք այն թերութեանց «որք բժշկաց եւեթ յայտնի են», կրնայինք մեր նախորդ յօդուածով յիշուած տասն կէտերու վրայ ուրիշ տասն կէտեր եւս յաւելու, ա՛մենքն ալ դրական բաներ, բարեհոգութիւներ որոց դեռ ևս պէտք ունի Հիւանդանոցն։ Եւ առիթ չպիտի պակսին ասոնց վրայ աւելի մանրամասն խօսելու։ Բայց ա՛յլ է Հիւանդանոցը բարեհոգութիւներու ընդունակութիւն ունի ըսելն, ա՛յլ է «Հիւանդանոցն սպասդանոց մըն է եղած» ըսելն։ ա՛յլ է այս հաստատութեան վիճակն աւելի բարւոքած տեսնելու փափաք յայտնել և այս ժամու որոշ առաջարկներ ընել, ա՛յլ է իբրեւ կամակոր, տգէտ, ամբարտաւան մարդիկ գետնէ դեռին զարնել ա՛նպիսի անձեր օրք աւելի ևս խեղճ վիճակներէ ազատեր են այս հաստատութիւն։ Այս կերպ վատահամբաւիչ հրատարակութիւնք ա՛յ միայն չեն ծառայեր արտայայտած նպատակին, այլ գլխովին ներհակ արդիւնք կրնան տալ։

* * *

«ՀԱՐՈՒՍՏՔ ՉԵՆ ԴԻՄԵՐ Ի ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ»

Իբրեւ ուրիշ ապացոյց մեր Հիւանդանոցի խղճալի վիճակին, կը հարցուի թէ ինչո՞ւ համար քիչ չատ կարողութիւն ունեցող անձինք բրուսիական, գաղղիական կամ բրուսիական Հիւանդանոցին չար և նման հաստատութիւն մը յօրինէ, և վերաքննելով Սահմանադրութիւնը, որ ամէն կարողութեան եւ ամէն վիճակի տէր մարդոց համար բաց է։ Բայց արդի ըմբռնումով, արդի օրէնքով, արդի եւմատցոյցով, արդի կազմակերպութեամբ, ո՛րչափ ալ բարւոքի, Հիւանդանոցին հիւանդարանի բաժինը պիտի լինի և միայ աղքատաց և պանդխտաց հիւանդարան մը, և ունեւոր մարդիկ խոյս պիտի տան անկէ, ինչպէս՝ օրինակի համար՝ ունեւոր մարդիկ չատ անգամ խոյս կուտան թաղային դպրոցներէ և իրենց տղայքը դիչերօթիկ կրթարանները կը դնեն լիաթոյակ, ինչպէս նոյն մարդիկ չոգենաւերու մէջ մէվդի կը նստին, և հասարակ ժողովրդեան քով բազմելու չեն յօժարիր, և ինչպէս, եւրոպիոյ մէջ իսկ, ընտանիք չունեցող հարուստ կամ հիւանդներ ատենի կը դիմեն մանաւանդ Քլինիք հիւանդանոցները, քան քաղաքային հասարակ հիւանդանոցներ։

Ա՛յս է մերկ ճշմարտութիւնն։ Հիւանդանոցն աղքատ, անոք հիւանդներ միայն պատսպարած է նաեւ ա՛ն ժամանակներ երբ իւր բժիշկներ էին։ Ո՛րչափ ալ մեծ փափաքներ ունենանք, մեք զմեզ խաբելու չենք, ո՛չ ալ մանաւանդ մեր ընթերցողներն, որոց չատեր իրաւութեանց անտեղեակ են։ Մեր ազգային հիւանդարան աղքատաց չատուկ հատատութիւն մ՛է։ Բայց արդի հոգաբարձութիւնը կրնայ տուժարներ ի ձեռին ապացուցանել թէ թղչակով ընդունած և խըղճամած է քիչ չատ ունեւոր կարգի ոչ ակաւ հիւանդներ ալ, որք վատահաբար գիմած էին ազգային գթութեան յարկն, և իրենց վատահութիւն ի դերեւ ելած չէ։ Մեր յոյն հայրենակիցք մեզմէ չատ աւելի ծախք կ'ընեն իրենց հիւանդանոցին համար։ Աւելի չատ կը վճարեն բժիշկի համար և թէեւ ալ աւելի բժիշկ կը գործածեն, բայց ձեր դէմ ելած առաջին ծոյնէն կրնաք տեղեկանալ որ եթէ ունեւոր ծոյներ հիւանդանան, աւելի կ'ուզեն Բերայի եւրոպիան հիւանդանոցներուն մէջ դարմանուիլ քան Բիտիէուլէի ազգային հիւանդանոցին մէջ, որ, մերինին պէս, եապէս ժողովրդական հաստատութիւն մ՛է, ազգատ և անոք անձանց սահմանեալ։

* * *

ԲԱՐԵՆՈՐՈԳՈՒՄ=ԴՐԱՄ

Ինչպէս Օգնական Մասնախումբն ալ իւր տեղեկագրով կը հաստատէ, հիւանդարանն ա՛յն բաժինն է որուն համեմատաբար ամենէն աւելի խնամք կը տարուի, եւ կ'արժէ որ տարուի։ Արդի վիճակին մէջ իսկ, մեզ կը թուի թէ եւրոպիան կրթութիւն ստացած ուրիշ գէթ երկու բժիշկներու եւս պէտք կայ, մին իբրեւ յիմարաբոյժ, միւսն յատկապէս ներքին հիւանդութեանց համար։ Մեք չենք ըսեր թէ այսպիսի բարեհոգութիւնք պէտք չեն։ բայց կը կրկնենք։—Մեք զմեզ չխաբենք, և մեր նիւթական միջոցներու չափ միչտ ի մտի ունենանք։ Տարեկան 7—8,000 ոսկւոյ եւմատցոյցին մէկ մասը միայն ապահովեալ է, իսկ միւս մասն ամեն տարի իբրեւ նուէր պիտի հաւաքուի, և կախում ունի Հոգաբարձութեան ներչնչած վստահութենէն, կրած գոհողութենէն, ի գործ դրած ազդեցութենէն և տարած աշխատութենէն։ Միծաղելի խօսք է ըսել թէ այս հոգաբարձուք նստած տեղը դրամն իրենց ոտքը կուգայ։ Եթէ այնքան դիւրին լիներ հասոյթ ճարել, Հիւանդանոցն անցելոյն մէջ ինչո՞ւ համար այնքան քստմնելի տառապանքներ պիտի կրեր։ Մատակարարութեան խընդիրն օրով վրայ այնքան թեթեւութեամբ կը խօսուի, յետին գործ չէ, և կարեւորագոյն տարրն համարելի է բարեկարգութեան խնդրոյն։ Ի հիմնական բարեկարգութիւն դրամի կը կարօտի։ Աւելի կարող տնօրէն մը դրնելու համար Հիւանդանոցին մէջ, չատ աւելի գոհացուցիչ թղչակ մը պէտք է տալ։ աւելի բժիշկներ, և աւելի կարող բժիշկներ, աւելի մեծ թղչակներ կը նշանակեն պարզապէս։ Ի չգոյէ հայ հիւանդապահներու, եւրոպացի այր և կին հիւանդապահներ պէտք է ճարել, ա՛յս ևս դրամ ըսել է։ Վերջապէս, ո՛ր կողմ դառնանք, դրա՛մ է և դարձեալ դրամ։ Խնայութիւնք երկբայական են, իսկ ծախուց չաւել մունք՝ անխուսափելի։

* * *

ՊԱՏՄԱԳԱՐԵԼՈՑ ՍՆՈՒՆԴ

Ա՛յս դիտողութիւն զմեզ ուղղապէս կը բերէ ուրիշ առարկութեան մը որ կը լսուի նոյն «բարեմիտ» քննադատաց կողմէ, իբր թէ անունդ անբաւական են Հիւանդանոցին մէջ։ Ամէն ոք Հիւանդանոց այցելով, և ապաքան ակներեւ բան մը տեղւոյն վրայ քննելով,—զի այս պարագային քննելու համար բժշկական դիտութեան պէտք չկայ,—կրնայ ստուգել թէ պատսպարեալք անօթի կը մնայ կոր՝ բանին անխիղճ ղրպարտութիւն չէ՞։ Ամէն երեկոյ անդադար կերակուր մը կը արուի, ցերեկներն ալ երբեմն կերակուր, երբեմն չոր բան մը։ Բայց հոգաբարձուք կ'ըսեն թէ իրենք պատրաստ են առաւօտուն կաթով խաշուէ, ցերեկն խորոված և երեկոյին մայոնէզով իշխանաձուկ (լէվրէկ) կերցնել պատսպարելոց, Գարթալի ընտիր դիւնով ողողեալ, բայց այն ատեն կա՛մ պատսպարելոց թիւը կէս առ կէս կամ աւելի զեղչել պէտք կը լինի, և կամ եւմատցոյցը կրկնապատկել։ Ազգն ո՞րը կ'ուզէ։ Ուտեստի խնդիրը բացարձակապէս գրամի խնդիր է։ զի մինչեւ որ չապացուցուի թէ Հիւանդանոցի անուսկին մէջ գտնուած գրամը կամ մեծերանոցին մէջ ամբարեալ ուտեստը կը գողցուին չարչար, անկարելի է պնդել թէ արդի եւմատցոյցով աւելի ճոխ ուտեստ մը կրնայ տրուիլ։ Այս խնդիրը Խրիմեան Պատրիարքի օրով որոշուած է, երբ Ազգ· Վարչութեան կողմէ ժամանակին Հոգաբարձուքն հրկուած նշանաւոր պաշտօնագիրը մը, (Սահեան Փափազեանի խմբագրութեամբ, որ ինքն ալ Հիւանդանոցի մէջ ուսած և գաստիարակ լինելով, մեծ սէր կը տածէր այն հաստատութեան վրայ,) սա սկզբունքը դրած էր թէ «Ագգին Տունը պէտք է մատակարարուի իբրեւ համեստ Ընտանիք մը, չափաւոր կերպիւ, ո՛չ անօթի, ո՛չ չատլ,» և յայտնի է թէ այս կարգի ընտանիք մը ի՛նչ կ'ուտէ ցերեկն և երեկոյին։ Աւելին տալու բարի նպատակաւ աւելի դրամ ծախսել ոմնդհան համար և հետեւապէս պատսպարելոց թիւը զեղչել՝ ղրկանք մը կը լինէր այն խղճալեաց դէմ օրք գոհ պիտի մնային եթէ արդի սնունդն ստանալու պայմանաւ կարենային ընդունուիլ և գարմանուիլ Հիւանդանոցին մէջ։

* *

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՇԵՆՔԸ

Վերջապէս, կ'առարկուի թէ Հիւանդանոցի նոր շէնքն անյարմար է, ժամանակին գիտական պահանջմանց չի համաձայներ, բաժանմունք լաւ չեն, եւլն։ Իրաւ մեծ համբերութիւն պէտք է այս հոգաբարձուներուն, օրք 10-11 տարի Հիւանդանոցի մատակարարութեամբ զբաղելէնետեւ, 2—3 տարի ալ կ'ախատին վերաշինութեան, զոր իրենց առատաձեռնութեամբ այլոց օրինակ լինելով ի գլուխ կը հանեն ըստ մեծի մասին, և փոխանակ շնորհակալութեան, դիտողութիւն կը լսեն։ Բայց այսպիսի դիտողութիւն մ'ընելէն յառաջ, դիւրին էր տեղեկանալ թէ վասն։ Սիմոն պէյի նախորդ վարչութեան օրով, այս հոգաբարձք ներկայանալով Քաղաքական Ժողովոյ, յայտարարած էին թէ իրենց կողմէ Ազգ· Հիւանդանոցի մատուցեալ ծառայութիւնը պահպելու համար, վերաշինութեան եւս կը ձեռնարկեն, ըստ այն խոստման զոր տուած էին հոգեկոչս ներսէս Պատրիարքին, թէ իրենց նուէրներով և իրենց կատարելիք հանդանակութեամբ, կը յաւսան վերաշինութեան ծախքն հայթայթել, և ի վերջոյ պարտք չձգողել Ազգին վրայ, բայց նոր Հիւանդանոցի տեղւոյն, գիրքին և վերաշինութեան յատակաձեւոյն վրայ պատասխանատուութիւն չեն ընդունիր, վարչութիւնն ի՛նչպէս յարմար տեսնէ, այնպէս կը տնօրինէ։ Ա՛յս յայտարարութիւնն ըրած և չչտած էին թէ յատակաձեւոյ և չինութեան ծրագրոյ մասին պատասխանատու չեն կրնար մնալ Ազգին առջեւ։ Քաղ· Ժողովն, ի պատասխանի վստահութիւն յայտնելով Հոգաբարձութեան վրայ, յայտարարած է թէ անոր ընդունած յատակաձեւն իւր ալ ընդունածն է ու կը վաւերացնէ, և այս կերպիւ նոր Հիւանդանոցն եւս հնոյն տեղւոյն վրայ չինուած է, և արդի ձեւով։ Եթէ այս ձեւով չենք չի յարմարիր բժշկական պահանջումներու, այն ատեն ո՛ըը էին 43 բժիշկներն, և ինչո՞ւ համար այն ատեն լսելի չըրին իրենց ազդու բողոքն։ եթէ կարող էին ինքնայորդոր

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՈՁՐԻՆ ՄՕՏ

—Այո՛։
Եւ քիչ մը դադարեր։
—Բնաւ չե՞ն ըսած ձեզ զայդ։
—Ոչ։
—Բնա՞ւ։
—Բնաւ։
Երիտասարդը դէպ իրեն քաշեց զայն։ Աղջիկն ինքզինքը պաշտպանեց։ Հէնրի մրմնջեց՝ խելայեղ։
—Եկո՛ւ, եկու, բան մը ըսել կուզեմ ձեզ։
—Ի՞նչ պիտի ըսէք, պարոն Հէնրի։
Բազուկին մէկը մանկամարդ աղջկան մէջքին անցուցած էր։ Բայց որովհետեւ չչուկ մը լսեց, յանկարծակիի գալու խէն ձգեց զայն։
Երկուքն ալ չփոթած իրարու դիմաց կեցան։
Ծեռոյ Հէնրի հեռացաւ, ըսելով միայն։
—Ինչ ատենէն, քիչ ատենէն։
Այդ գիշերը Մառի Թերէզ չի քնացաւ։ Խորապէս խռոված, հրապուրուած և սարսափած էր միանգամայն։
Երկու օր ետքը, կիրակի մը, մանկամարդ աղջկունք կը չրջապատէին դաշտին մէջ, բայց Մառի-Թերէզ չէր ընկերանար անոնց։ Դիպուածաբ, յաւելուածական աչխատութիւն մը յանձնուած էր նմա։
Ժամն երկուքին ատենները, առանձին կը գտնուէր ամայի գործատանց մէջ, երբ տեսաւ Հէնրիի ներս մտնելը։
Տարտամ նախազգացում մը ունեցաւ թէ իր ըրած այդ աչխատութիւն, որ ստիպողական չէր, Հէնրիի կողմէն տրուած էր իրեն։
Անչուշտ անոր հանդիպելու, անոր հետ խօսելու համար։
Իր սիրտը բաբախեց։ Ծուռուէն տըժգունեցաւ։
Արդարեւ, Հէնրի որ անյողդողդ կերեւէր, կը յառաջանար դէպ ի մանկամարդ աղջիկը։
—Մառի Թերէ՛զ, ըսաւ քոթոթվելով։
Եւ յանկարծ, իր բազկաց մէջ կառնէ զայն։ Կիզիչ համբոյրներ կը դրօշմէ մազերուն վրայ, աչուըներուն վրայ, շըրթանցը վրայ։
Եւ այս ամենը լռութեամբ։
Աղջիկն ինքզինք կը պաշտպանէ, բայց երիտասարդը կը խելայեղէ գնա։ Կորսուած է։
Եւ երբ վերջապէս զայն կը թողու։
—Որչա՛փ գեղեցիկ ես, և որչա՛փ կը սիրեմ զքեզ։ Եւ դուն ալ կուզե՞ս զիս սիրել։
Բայց քիչ մը պաղարիւնութիւն եկաւ Մառի-Թերէզի վրայ։
—Ո՛չ, պարոն Հէնրի, ի՞նչպէս կրնաք սիրել զիս։
—Կը սիրեմ զքեզ։
—Զի՞ս, ոչինչի մը աղջիկը։
—Դեղեցիկ ես։ կը սիրեմ զքեզ։
Եւ երկուքն ալ հաւասարապէս յուզուած են։
Սակայն աղջիկը պարկեշտ է, կուզէ ինքզինք պաշտպանել։
—Ոչ, պարոն Հէնրի, յանցաւոր էք զիս սիրելնուդ։ Ասանկ բաներ ըսելու չէք ինձ։ Մեղմ աղջիկ մըն եմ ես։ Իսկ դուք, հարուստ էք։ Անչուշտ պիտի գտնէք ուրիշներ որք ինձմէ աւելի կ'արժեն։ Լըռջորէն չէք մտածեր իմ վրաս։ Կը հասկընամ զայդ, գացէք։
—Կը սիրեմ զքեզ։ Քեզի կուզեմ։
—Ոչ, ոչ, պարոն Հէնրի··· պիտի կործանէք իմ բոլոր երջանկութիւնս և եթէ ես ալ զձեզ սիրեմ, ի՞նչ պիտի պատահի։ Պիտի ըսեն թէ հպարտութեան և ձեր հիւսուածարանի տիրոջ որդին ըլլալուն համար է, այնպէս չէ՞։ Եւ սակայն ճշմարտութիւնը չպիտի ըլլայ այս···հետեւապէս, լաւագոյն է որ ալ չդիտէք զիս։
—Ոչ, ոչ, կը սիրեմ զքեզ։ Ուզածնիդ ըսէ, Ձգէ որ խենդերը խօսին։
Եւ կը վերսկսէր համբոյրներով ծածկել զնա։
Եւ մանկամարդ աղջիկն իր բանականութիւնը կը կորուսէր այս յոյժ խանդավառ գրգռանաց տակ։
Ցաջորդ օրուան համար երիտասարդը ժամադրութիւն մը խնդրեց տնկից։
Եւ որովհետեւ Թերէզ կը պատասխաներ թէ ազատ չէր, թէ ստիպուած էր աչխատիլ հիւսուածարանին մէջ և այս պատճառաւ ըստ կամս չէր կրնար դուրս ելնել, Հէնրի Միլպէրի սկսաւ ծիծաղիլ։
—Բանէ մը մի՛ վախնար։ Այնպէս մը պիտի կարգադրեմ որ դուն ազատ ըլլաս։
Այն ատեն Մառի-Թերէզ հասկցաւ—ինչ որ արդէն իր միտքէն կանցներ—թէ անոր պատճառաւն էր որ այդ կիրակի գործատանց մէջ կ'աչխատէր ինք։
Բայց ըսաւ։
—Ոչ, ոչ։ Զսիտի գամ այդ ժամադրութեան։ եթէ զիս կը սիրէք, երջանիկ չե՞նք ըլլար մերթ ընդ մերթ զիրար տեսնելով և այպէս իրարու ժպտիլ ու խօսակցիլ երբ առիթն ինքնին ներկայանայ։
Ինչպէս կը տեսնուի, մանկամարդ աղջիկը կ'ոգորէր։ Ստացած կրթութենէն աւելի բնազդը կը ծանուցանէր իրեն վերահաս վտանգը։
—Վաղն իրիկուն, արձակ համարձակ պիտի կրնաս դուրս ելնել։ Մեկը չպիտի հարցուչէ ո՛ւր երթալդ։ Պաշտօնի վրայ գտնուող հսկողն իմաց պիտի տայ կանխաւ։ Քեզ պիտի սպասեմ կամուրջին միւս կողմը, վարօք, Մէօզի սեպելրին վրայ··· ժամը եօթնին։
—Ոչ, ոչ, Հէնրի, չպիտի գամ։
—Քեզ պիտի սպասեմ։
—Ոչ, ոչ, պարապ բան է ինծի սպասելն։
—Վաղը կը տեսնուինք, ըսաւ։
Նորէն գրկեց աղջիկն ու խոյս տուաւ։
Այդ օրը սաստիկ յուզեալ եւ մտահոգ անցուց և նոյն դիչերն ալ անքուն մնաց։
Ցաջորդ օրը Մառի-Թերէզ այս ժամադրութեան վրայ մտածեց։
Եւ անոր վրայ խորհելով ինքնիրեն կը կրկնէր։
—Ոչ, ոչ, չպիտի երթամ։
Եւ սակայն սոսկումով կը տեսնէր ժամերուն սահիլն, արեւամուտին մերձենալը։
Իրր երազի մը մէջ անցած էր այդ օրը, այնքան արագ որ Մառի-Թերէզ բան մը չէր նշմարած իր չուրջը։
Ժամն եօթնէն քիչ մը առաջ, երբ բակը կերթար, նշմարեց Հէնրին որ խորհրդաւոր պզտիկ նշան մը կընէր իրեն և Մէօզի ուղղութեամբ կ'անհետանար։
Մանկամարդ աղջիկը ցնծեց գլուխն ըսելով միչտ։
—Ոչ, ոչ, չպիտի երթամ հոն։
Ծեռոյ մտածեց թէ՝ եթէ այդ ժամադրութեան չերթար, Հէնրի պիտի բարկանար, թէ անչուշտ Հէնրի չատ բաներ ունէր իրեն ըսելու··· եւ ասոր համար խղճալ էր այս ժամադրութիւնը··· թէ բնաւ վտանգ չունէր իր գէմ··· ի՞նչ վտանգ կրնար ունենալ։
Բայց չէր կրնար որոշումի տալ։
Ցանկարծ միտքն եկաւ անոր ըսածը, «կանխաւ պիտի իմացուենէմ հսկողին, ուզածիդ պէս ներս պիտի մտնես, գուրս պիտի ելնես, առանց մէկէն կարցաքննուելու։»
Ճչմարի՞տ էր այս բան։ Հետաքրքրութիւն ունեցաւ գիտնալու թէ իրապէս կը վաւերի՞ր այս առանձնաչնորհը։
Անցաւ հսկողին առջեւէն որ գլուխը վեր առաւ, անոր նայեցաւ, ճանչցաւ զնա եւ առանց դիտողութիւն ընելու թողուց որ անցնի։
Իրաւ էր։ Հէնրի չէր տասած։
Դուրսն է նա։ Ազատ է։ եւ նոյն կերպով հոն պիտի դառնայ։
Հիւսուածարանէն քանի մը քայլ անդին կը կենայ։
Ինչո՞ւ անվիճապէս ետ չդառնայ։ Կը բաւէ իրեն այս խորհրդաւոր արտօնութիւնը վայելելը···
Բայց փոխանակ ետ դառնալու, ընդհակառակն կը հեռանայ։
Ինքնիրեն կ'ըսէ միչտ։
—Ոչ, ոչ, չպիտի երթամ այս ժամադրութեան։
Եւ գնաց։
Լսաւ ինքնին։
—Հեռուէն նշմարել կուզեմ միայն Հէնրին, առանց անկից տեսնուելու··· յետոյ ետ կը դառնամ։
Եւ արդարեւ իսկոյն նշմարեց զնա, որ կը չրջապչէր ամայի սեպելրին վրայ։
Բայց երիտասարդն ալ զայն տեսած է։ Վեր կ'երթէ, կամուրջէն կ'անցնի, կը վազէ, թեւէն կը բռնէ։
—Ո՛վ, Մառի, Մառի, որչա՛փ բարի ես գալուդ։
Մանկամարդ աղջիկն յանկարծակիի եկած է։ Ալ չդիմադրեր։ Մենաց որ, սրտին ձգտած կոմը կերթայ ինք և երիտասարդին առաջին համբոյրը կը խնդրեցնէ զնա։
Անդ, կը նուաղին անոնք՝ վրայ հասնող գիշերուան մէջ։

(Շարունակի)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱՑ

Ս. Ո. ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՒ ՄԱՐՏԻՆ ԼՈՒԹԵՐ

Մարտին Լութեր ծնած է 1483 Նոյեմբեր 10-ին Էյսլեպէն, Սաքսոնիոյ մէջ։ Հայրը հանքագործ էր։ Մանկութեան տարիները անցուցած է Մանսֆելտ քաղաքին մէջ։ Ուսումը ստացած է Մագդեբուրկ, Այզենախ եւ Էրֆուրտ քաղաքներուն մէջ։ Ուսումնական մեծ յաջողութիւններ ցոյց տալով՝ 1505 թուականին ստացած է վարդապետական աստիճան։ Ապա մտած է Էրֆուրտի վանքը։ Հոն ալ մեծ յաջողութիւններ ցոյց տալով՝ 1507 թուականին ձեռնադրուած է քահանայ։ Ապա ուղարկուած է Վիթենբերկ, ուր 1508 թուականին նշանակուած է Արիստոտելի փիլիսոփայութեան դասախօս։ Հոն ալ մեծ յաջողութիւններ ցոյց տալով՝ 1512 թուականին ստացած է աստուածաբանութեան դոկտորի աստիճան։ Ապա նշանակուած է Վիթենբերկի համալսարանի աստուածաբանութեան պրոֆեսոր։ Հոն ալ մեծ յաջողութիւններ ցոյց տալով՝ 1515 թուականին նշանակուած է Սաքսոնիոյ շրջանի վանքերուն վերակացու։ Ապա նշանակուած է Վիթենբերկի համալսարանի աստուածաբանութեան դասախօսութեան տեսուչ։ Հոն ալ մեծ յաջողութիւններ ցոյց տալով՝ 1518 թուականին

Ե Ր Ե Ք Ա Ն Ի Ո Ւ Մ Ա Ր Զ Ա Յ Ի Ն Ե Ր Ի Ն Ե Ր Ի Ն Ե Ր

PHŒNIX FIRE OFFICE

ՀԱՒԱՏԱՐՈՒԿԱՒՐՔ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000 **«ՓԻՆԻՔՍ»** Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ՚է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն՝ որ ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստոգագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒՄԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց
Թիւ 11։ և 12, Սանտալըը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունէս 1890	»	6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	»	14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ՚ապահովագրէն մեծերանոցներ և քանակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՒՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաքու, Ալանիատիս խան. 12, 13, 14.

16

ՖՈՒԱՆՔՖՈՐԹՈՒԱՉ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ՚ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռնուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այդ նիւթերու վրայ մեծագանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ դուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համար Թուրքիոյ

Ա. ՄԱՑԵՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵԼԻՆԱՑ

ԱՐՈՒՆՑ ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՄԱՆՈՒ ՈՒ ԱՂՋԻԿ ՏՂԱՑՈՑ ՀԱՄԱՐ

Բէրա, Թիւնէլի հրապարակը, Թէքքէի դիմաց
եւ ի Պոլիս, կամուրջին գլուխը

Ց՚Եւրոպա գտնուած մեր գործարաններուն եղած մեծաքանակ յանձնարարութիւնք սկսած են ղրկուիլ, որք են աշնան եւ ձմրան եղանակներուն յատուկ արանց, կանանց և փոքր աղջկանց համար հանդերձեղէնք։ Մեր ապրանքները վայելուչ ձեւի, տոկունութեան և գնոց մատչելութեան համար կը մրցին համանման վաճառատանց հետ։ կանանց յատուկ տեղեր եւս կան։

Մայր վաճառատունն իւր հաստատման թուականէն է վեր իւր վաճառած հագուստներուն ընտր տեսակէն ըլլալուն շնորհիւ Պոլսոյ բոլոր ժողովրդեան գնահատման արժանացած է և այդ գնահատումն քաջալերեալ աշնան եղանակին համար աման և տոկուն հագուստներ լրելով տալով, աչքատած է գերազանցել հանդերձեղինաց միւս վաճառատունները։

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

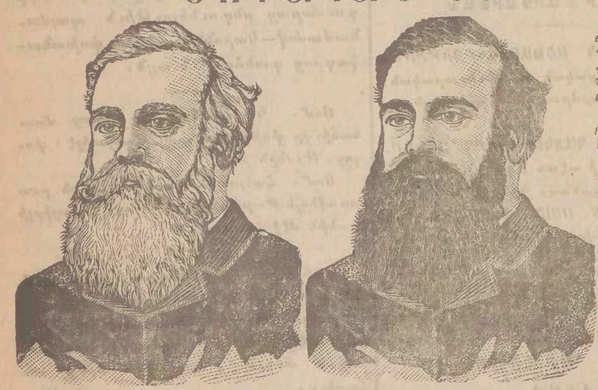

Նոր գիւտ մազերան գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշներէ գործածութեան և կամ լուացքի։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՒՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄ ՄԱԶԻ

Բազկացեալ վիրոյն արմատներու և խոտորուկ հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անվնաս կը փոխուին սլայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց արուած է թէ այս ներկն ուրիշ գեղեցիկ գնահատութիւններէ իսկ աւելորդ կ՚ընծայուի ամէնէն բնական ներկերէն մաշ և ամէնէն ուշագրաւը գիտուն է գերեւս հանելւ կը կատարուի հեզասահ անկումէն գլուխը կը մազերէ կ՚անվնասին և նոր այծ կուտայ մազային մանրթիթեղ ուշադրութեամբ կարգալ

ԳՈՐԾԱՆՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Առաւօտեան երեքշնել գործածելէ առաջ և փոքր բանակութեամբ հեղուկէն դնել ականատակի մը մէկ լեռայ բարակ պարկի ասեղով մը կամ այլ հեղուկին մէջ երկար ապտեղով մը թրջել լեռայով մազերուն վրայ անցուցել գոնէ չորս անգամ որ ամեղայ մազերը ներկին սլայծառ շագանակագոյն։ Բայց մազերը մեկ չորսորդի տասը մեկ երկու գործածութեան պէտք ունին։ այլեց համար մեկ անգամ բաւ են երեք մէկ երկու անգամին ունելի գործածուին, գոյնն ունելի եռանկ կ՚ելայ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, գոյն ապրեցնելով պահելու համար կը բաւէ երբեք չորս տարին անգամ մը հեղուկին գործածել։ Ներկ եղանակը գործածելու և պահելու համար Վերջ կայ գլուխը լուալ գործողութեանն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռնները լուալ առ ի զգուշութիւն

Ծան. Երէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութիւնէն ետք, գլուխը լուալ և ջիլ մը ալ աւելով ապ ձեռուն քսելու է այդ ներկին մէկ թէթեւցուած թրջած սպունգ մը և ուզուած ապրեցուիլնին յատակ կուգայ անվնասակ

ԿԵՂԾԵՐԵՆ ԶԳՈՒՇԱՑԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԵՄՈՒՆՏ ԳԱԲՐԻԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՀԱՆՈՒՐ ՄԵԹԻԱԼՈՅ, Վ.դվ.ծատ պատհականութեան քով, կայսրան Ղալաթիա-Շիշլիի թրամվէյեից, թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 2214

Լ՚ԷՔՈՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԹՆԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն
վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Թագուհւոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22
հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱԳՂԱՓԻՈՑ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մենք ոչ գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց չատ անգամ դադրեցնելով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներէն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսընցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով մեր խնայածստակներն յուսախաբ կըվատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մտնելու կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ՚էքօնօմի էնթէրնասիոնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ևլն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ՚ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԻՆ ՕԳՏԻՒԻՆԳ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքող ները կը դիմեն ի Միրքէճի, հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան, թիւ 26-27. ընդհանուր տնօրէն Ռ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆի կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՓՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆի։

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԼԻ ՄԱՀՄՈՒԴ ՓԱՇԱ 211 ԹԻ.

ԵՒ Ի ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՍԿԻ ՍԱՆՏՐԳԱՉԼԱՐՕՃԱԿԻՒԼԱՐՔՈՂՈՑ, 77 ԹԻ

ՀԱՒԱՆՑ ՀԱՄՈԶՄԱՆ ԳՆԵԼՆ ԽԱԲՈՒԻԼ Է

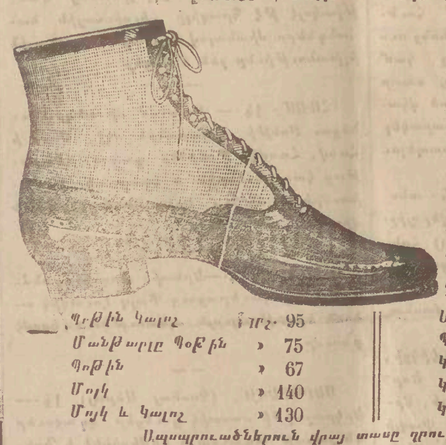

Զգաստ սարէ ի վեր արհեստիս բարգաւաճմանը նախանձախնդիր մեր մեծարոյ յաճախորդներէն գոհ ընելով իրաւամբ մեծ քաջալերութիւն վայելեցի, եւ որովհետեւ յաճախորդաց շատերն Ղալաթիոյ կողմը կը գտնուին, ուստի պարտաւորեցայ վերոյնշանակեալ թաղով մանաւանդ մը բանալ՝ խստասրտութեամբ գործելով կազմը տոկուն, ներքին հաստատուն եւ ապահով, ձեւն ըստ ամենայնի եւրոպական, և գինն կարելի եղածին չափ ածան շինել։ սակայն պէտք է գիտնալ թէ, մեր այս ազնուութեան սկզբունքը ոչ թէ ոմանց նման անպիտան նիւթ գործածելով խաբել է, այլ եւ գլխաւորաբար նիւթերն երրորդին ուշգրաւի բերել տալով, եւ խիստ քիչ շահելու չափաւորութեան վրայ հիմնեալ է։

Պրթին կալոշ	ֆրշ.	95
Մանթ արլը Պօթին	»	75
Պոթին	»	67
Մոկ	»	140
Մոկ և կալոշ	»	130

Սկարբին	ֆրշ.	52
Պարի սկարբին	»	45
Կոճակաւոր պոթին	»	75
Կանանց մուճակ	»	35
Կանանց սկարբին	»	40

Ապսպրուածներուն վրայ տասը ղրուշ յաւելում կըլլայ։

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՌԱՆՍ ՔՈՒՐՔՈՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արիածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ՚ապահովագրէ քարաչէն և փայտաչէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և ժամանակ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՔի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ԱԻԻԹԱԼ եւ ԸՆԿ.
Գահճէ Դարու, Մէյտանճըք ասքաք, Ուլիթալ խան։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՃԱԲԲԸԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅՕՒՏ ԻՒՂ

Իբրեւ ծնկէ ոբ լաւ և ապահով

Գործածեալ ձեռամբ ՍԿՕՏԻ և ՊՕՒՆԷԻ
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժահամ է
Մարիւ ձկան համ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ,
Իբրեւ ծնկիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, անորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամէնէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի օգնատուր դեղագործաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄՈՒՐ ԵՒ ՀԻՐԵԱԼ 221

Ա. ՄԱՑԵՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵԼԻՆԱՑ

ԱՐՈՒՆՑ ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՄԱՆՈՒ ՈՒ ԱՂՋԻԿ ՏՂԱՑՈՑ ՀԱՄԱՐ

Բէրա, Թիւնէլի հրապարակը, Թէքքէի դիմաց
եւ ի Պոլիս, կամուրջին գլուխը

Ց՚Եւրոպա գտնուած մեր գործարաններուն եղած մեծաքանակ յանձնարարութիւնք սկսած են ղրկուիլ, որք են աշնան եւ ձմրան եղանակներուն յատուկ արանց, կանանց և փոքր աղջկանց համար հանդերձեղէնք։ Մեր ապրանքները վայելուչ ձեւի, տոկունութեան և գնոց մատչելութեան համար կը մրցին համանման վաճառատանց հետ։ կանանց յատուկ տեղեր եւս կան։

Մայր վաճառատունն իւր հաստատման թուականէն է վեր իւր վաճառած հագուստներուն ընտր տեսակէն ըլլալուն շնորհիւ Պոլսոյ բոլոր ժողովրդեան գնահատման արժանացած է և այդ գնահատումն քաջալերեալ աշնան եղանակին համար աման և տոկուն հագուստներ լրելով տալով, աչքատած է գերազանցել հանդերձեղինաց միւս վաճառատունները։

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերան գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշներէ գործածութեան և կամ լուացքի։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՒՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄ ՄԱԶԻ

Բազկացեալ վիրոյն արմատներու և խոտորուկ հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անվնաս կը փոխուին սլայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց արուած է թէ այս ներկն ուրիշ գեղեցիկ գնահատութիւններէ իսկ աւելորդ կ՚ընծայուի ամէնէն բնական ներկերէն մաշ և ամէնէն ուշագրաւը գիտուն է գերեւս հանելւ կը կատարուի հեզասահ անկումէն գլուխը կը մազերէ կ՚անվնասին և նոր այծ կուտայ մազային մանրթիթեղ ուշադրութեամբ կարգալ

ԳՈՐԾԱՆՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Առաւօտեան երեքշնել գործածելէ առաջ և փոքր բանակութեամբ հեղուկէն դնել ականատակի մը մէկ լեռայ բարակ պարկի ասեղով մը կամ այլ հեղուկին մէջ երկար ապտեղով մը թրջել լեռայով մազերուն վրայ անցուցել գոնէ չորս անգամ որ ամեղայ մազերը ներկին սլայծառ շագանակագոյն։ Բայց մազերը մեկ չորսորդի տասը մեկ երկու անգամին ունելի գործածուին, գոյնն ունելի եռանկ կ՚ելայ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, գոյն ապրեցնելով պահելու համար կը բաւէ երբեք չորս տարին անգամ մը հեղուկին գործածել։ Ներկ եղանակը գործածելու և պահելու համար Վերջ կայ գլուխը լուալ գործողութեանն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռնները լուալ առ ի զգուշութիւն

Ծան. Երէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութիւնէն ետք, գլուխը լուալ և ջիլ մը ալ աւելով ապ ձեռուն քսելու է այդ ներկին մէկ թէթեւցուած թրջած սպունգ մը և ուզուած ապրեցուիլնին յատակ կուգայ անվնասակ

ԿԵՂԾԵՐԵՆ ԶԳՈՒՇԱՑԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԵՄՈՒՆՏ ԳԱԲՐԻԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՀԱՆՈՒՐ ՄԵԹԻԱԼՈՅ, Վ.դվ.ծատ պատհականութեան քով, կայսրան Ղալաթիա-Շիշլիի թրամվէյեից, թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 2214

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԼԻ ՄԱՀՄՈՒԴ ՓԱՇԱ 211 ԹԻ.

ԵՒ Ի ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՍԿԻ ՍԱՆՏՐԳԱՉԼԱՐՕՃԱԿԻՒԼԱՐՔՈՂՈՑ, 77 ԹԻ

ՀԱՒԱՆՑ ՀԱՄՈԶՄԱՆ ԳՆԵԼՆ ԽԱԲՈՒԻԼ Է

Զգաստ սարէ ի վեր արհեստիս բարգաւաճմանը նախանձախնդիր մեր մեծարոյ յաճախորդներէն գոհ ընելով իրաւամբ մեծ քաջալերութիւն վայելեցի, եւ որովհետեւ յաճախորդաց շատերն Ղալաթիոյ կողմը կը գտնուին, ուստի պարտաւորեցայ վերոյնշանակեալ թաղով մանաւանդ մը բանալ՝ խստասրտութեամբ գործելով կազմը տոկուն, ներքին հաստատուն եւ ապահով, ձեւն ըստ ամենայնի եւրոպական, և գինն կարելի եղածին չափ ածան շինել։ սակայն պէտք է գիտնալ թէ, մեր այս ազնուութեան սկզբունքը ոչ թէ ոմանց նման անպիտան նիւթ գործածելով խաբել է, այլ եւ գլխաւորաբար նիւթերն երրորդին ուշգրաւի բերել տալով, եւ խիստ քիչ շահելու չափաւորութեան վրայ հիմնեալ է։

Պրթին կալոշ	ֆրշ.	95
Մանթ արլը Պօթին	»	75
Պոթին	»	67
Մոկ	»	140
Մոկ և կալոշ	»	130

Սկարբին	ֆրշ.	52
Պարի սկարբին	»	45
Կոճակաւոր պոթին	»	75
Կանանց մուճակ	»	35
Կանանց սկարբին	»	40

Ապսպրուածներուն վրայ տասը ղրուշ յաւելում կըլլայ։

ԱՒԱՂԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱԻՔ

Սբ.Թե-եի-Աւէլէյ, կ. Պոլսոյ և Օրեւոյէ գիւղ

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍՐԸՆ ՈՐԴԻՔՔՐԿ

Անուանի	Թ.տնոյ	Անուանի	Թ.տնոյ	Անուանի	Թ.տնոյ
Ալպանիա	2000	Թլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անձէլօ	3000	Կալիֆէօ	5500	Բանտերը	1700
Ալօլլօ	5500	Արգանտօ	2200	Բլանչօ	1500
Արկօ	2300	Կօզտ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսթօ	3000	Կրօսոնօ	2200	Գուալդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիլօ	2000	Իլիայթօ	4400
Պօրտոֆինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Լինկոլդօ	3200
Պրատօ	2000	Ջենոա.	7000	Լօլլօ	3000
Պէֆֆալօ	8800	Ջուվերը	1200	Լօմէօ	3500
Գէնդօ	2600	Ալբակօ	5000	Լօզարօ	3500
Գալիբաս	2500	Ձիւնօ	2300	Մալէրնօ	4000
Գամէնօ	2100	Քէլյօ	2000	Նաբոլիակօ	8200
Գագօ	2000	Քալդիրնօ	4200	Սպէցիա	2000
Գօմօ	2700	Քօմօ	2200	Սիլիռօ	2000
Զիբակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիռօ	5000	Լէբանթօ	4500	Թ. Ռ.իլոն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվոռնօ	3000	Թուրնօ	1200
Տիռօ	2300	Մալմօ	1500	Թօլիռօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարենկօ	4300	Թօրրիռօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրապօ	2100	Միլօ	2000	Վալերնուրօ	5000
Էզմիամօ	2400	Մոնրիռօ	3100	Կէտօ	3600
Էյսօրատօ	3000	Նէլօ	2000	Զէպրա	1000
Էչէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆֆինդեռ	200
Էրտէօ	2600	Օֆելլօ	5000	Ձքմկօ	200
Ֆալբօն	800	Օֆրանօ	4500	Ձէբօ	140
Ֆիտօ	700	Օֆգօ	2000	Փօգրիթօ	120

Եշխիրլի Մօնաթը	8000
Բիրմինկեմ Մօնաթը	8000
Լէդրին Մօնաթը	8100

Ոտգործարանքոս համար ամէն դէպարդիկ կ՚ընդունուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏ
Գաքթակատ

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւհէթ
7 խան, Գալաթիա

Արտօնատէր Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԱՐԵՒԵԼ ԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ԻՒՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՑ ԵՒ ՔԻԶԻՔՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1891, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻԶԻՔԻՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱԿԱՄԱՐ ԿԱՌԱՎՈՒԹԻՒՆ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46		
	Առաւօտ																Իրիկուն							
	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.
Կ. Պոլիս	6 30	7 ...	7 30	7 50	8 30	9 ...	9 30	10 ...	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 30	...	...
Գումգափու	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 9	10 39	11 9	11 39	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 09	4 39	5 9	5 39	6 09	6 39	...	...
Եէնի—գափէ	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43	...	...
Տաւուս փապր	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամանճը	6 49	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 49	...	...
Եէնի—գափէ	6 55	7 23	8 1	8 22	8 55	9 21	9 54	10 23	10 55	11 24	11 55	12 22	1 55	2 21	2 54	3 23	4 23	4 55	5 26	5 55	6 24	6 55	...	...
Մագրիգիւղ	7 9	7 33	8 12	8 39	9 6	...	10 4	10 33	11 6	11 36	12 05	...	2 06	...	3 04	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 34	7 06	...	...
Ա.ֆ Ա֊Էֆֆանօ	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	...	...	11 15	11 47	...	...	2 15	...	...	3 45	...	5 15	5 48	6 18	...	7 15	...	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	9 2	...	...	...	...	...	...	11 55	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 24	...	...	...	...

ՔԻԶԻՔԻՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՅԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱԿԱՄԱՐ ԿԱՌԱՎՈՒԹԻՒՆ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51		
	Առաւօտ																Իրիկուն							
	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	6 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ա.ֆ Ա֊Էֆֆանօ	6 30	7 ...	...	8 ...	8 30	...	...	...	...	...	...	...	12 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 40	7 10	7 39	8 11	8 40	...	9 30	...	...	...	11 27	...	1 ...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...	...
Եէնի—գափէ	6 52	7 22	7 50	8 23	8 52	9 26	9 52	10 22	10 52	11 52	12 44	...	1 22	1 52	2 26	2 52	3 22	4 22	4 52	5 52	6 22	6 52	7 18	...
Սամանճը	6 56	7 26	...	8 27	8 56	9 29	9 56	10 26	10 56	11 56	12 48	...	1 26	1 56	2 29	2 56	3 26	4 26	4 56	5 56	6 26	6 56	7 57	...
Տաւուս փապր	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի—գափէ	7 2	7 32	...	8 33	9 02	9 34	10 02	10 32	11 2	12 02	12 54	...	1 32	2 02	2 34	3 02	3 32	4 32	5 02	6 02	6 32	7 02	...	...
Գումգափու	7 8	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 8	12 08	12 58	...	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 06	8 06	...
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 06	...	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	8 15	...

փոքր ծարաւներն անխտիր կ՚ընդունուին ամէն կառաւոխի մէջ, իսկ մեծ ծարաւը Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բանաք կառաւոխաց մէջ միայն կընդունուի։